

univerzitná knižnica
v bratislave

POSLOVIA DÁVNÝCH ČIAS

NOVÉ PRÍRASTKY VZÁCNÝCH KNÍH ZO 16. – 17. STOROČIA DO FONDŮ UNIVERZITNEJ KNIŽNICE V BRATISLAVE

TRVANIE VÝSTAVY:

13. 3. 2017 – 18. 3. 2017

Univerzitetnej knižnici v Bratislave sa v druhej polovici roka 2016 podarilo kúpou získať súbor zaujímavých starých dokumentov, ktoré obohatia jej fond starých a vzácných tlačí.

Počas Týždňa slovenských knižníc 2017 ich prostredníctvom výstavy na barokovom nádvorí UKB na Ventúrskej ul. 11 s potešením sprístupníme odbornej aj širokej verejnosti počas otváracích hodín knižnice a tiež ponúkame možnosť vypočuť si odborný výklad PhDr. Kláry Mészárosovej, vedúcej kabinetu rukopisov, starých a vzácných tlačí UKB v dvoch termínoch: v utorok 14.3.2017 o 15.00 a v sobotu 18.3.2017 o 11.00 hod.

V súčasnosti ponuky na zakúpenie vzácných starých kníh prichádzajú len výnimočne, a to väčšinou len po jednom exemplári, preto ponuku od súkromného predajcu v podobe súboru siedmich tlačí, z toho šesť tlačí zo 16. a jednu tlač zo 17. storočia, považujeme za mimoriadnu udalosť pre dopĺňovanie fondov našej knižnice. Všetky zakúpené knihy, až na malé výnimky, sú vo veľmi dobrom stave a po potrebnom očistení a reštaurovaní budú uložené v kabinete rukopisov, starých a vzácných tlačí, kde sú pre podobné dokumenty vytvorené špeciálne podmienky na ich uchovávanie aj prípadné sprístupňovanie pre záujemcov o bádanie a výskum.

Treba oceniť, že putovanie týchto starých tlačí, ktoré podľa vlastníckych záznamov počas viacerých stáročí slúžili svojmu poslaniu na území Slovenska, zavŕšia svoju dlhú púť práve v Univerzitetnej knižnici na Slovensku – najstaršej vedeckej knižnici na Slovensku, kde im poskytneme príkladnú starostlivosť zo strany našich odborníkov na staré tlače.

Univerzitná knižnica v Bratislave zachránila pre uchovanie kultúrneho dedičstva na Slovensku kúpou do svojich fondov súbor pozostávajúci z nasledovných titulov vzácných starých tlačí zo 16. – 17. storočia:

DECRETI HUIUS PLENISSIMUM ARGUMENTUM...

GRATIANUS de Clusio (1075/1080 – 1145/1147)

Informácie o autorovi a jeho knihe:

Gratianus bol stredoveký taliansky právnik. Narodil sa v Carrarii pri Orviete. Žil v kamaldulskom kláštore v Bologni. Na bolonskej univerzite bol profesorom praktickej teológie. Vytvoril základný text kanonického práva zjednotením, často protichodných, cirkevnoprávnych predpisov – kánonov. Na základe Gratianovho Decretu sa kanonické právo oddelilo od scholastickej teológie a stalo sa samostatným vedným odborom. Vystavená kniha je vzácny paleotyp – postinkunábula, zdobená drevorezovou ilustráciou a typograficky je na vysokej úrovni.

Vystavená kniha obsahuje jeho spisy, ktoré z gréčtiny do latinčiny preložili vynikajúci interpreti: Iohannes Aretinus, Ambrosius Monachus, Angelus Politianus, Johannes Capnion, Erasmus Roterodamus.

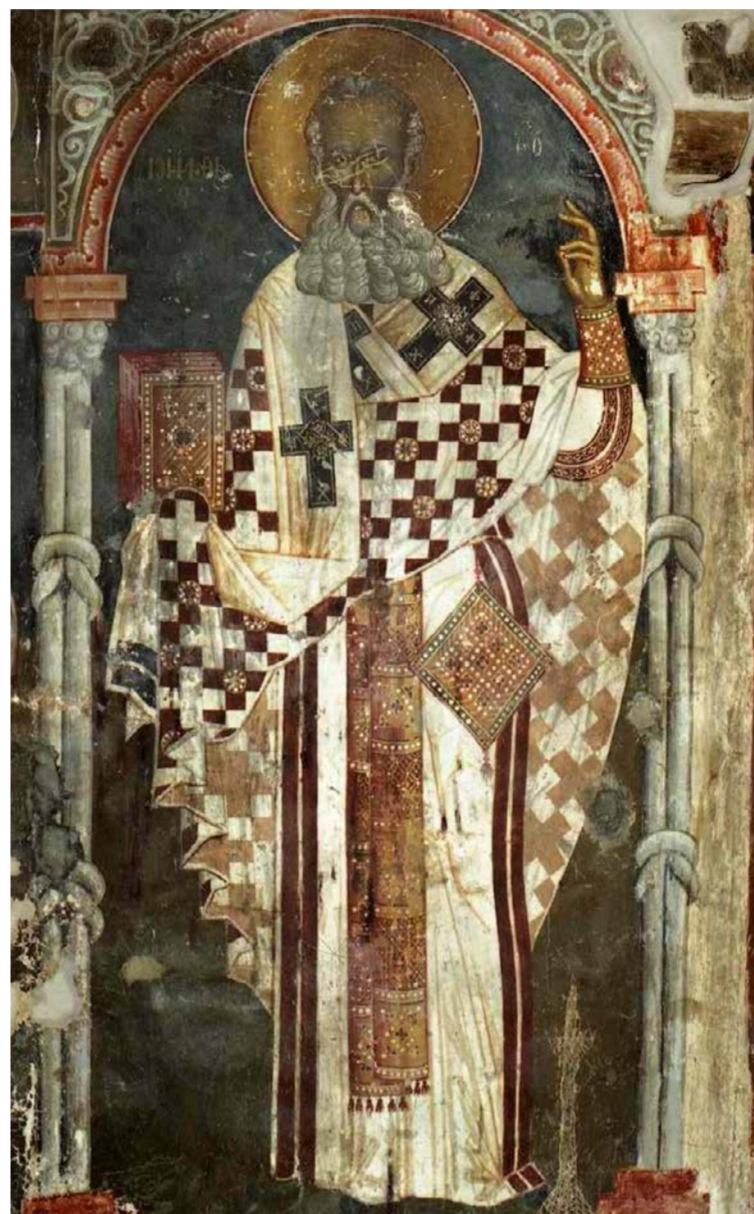
Citát z knihy:

“ Niektoré zvrhlé, od diavla posadnuté ženy si pod vplyvom démonických ilúzií a pokušení myslia a hlásajú, že v nočných hodinách rajtujú na istých zvieratách s Dianou, bohyňou pohanov a nespočtým zástupom žien. V tichosti noci prekonajú obrovské vzdialenosti, poslúchajúc svoju pani, pripravené jej slúžiť kedykoľvek ich osloví. ... Nech kňazi na všetkých kazateľniciach hlásajú, že to sú len falošné reči a podobné predstavy nasadia ľuďom do hlavy nie božské, ale zlé duchovia.

”

OPERA OMNIA

ATHANASIUS Alexandrinus (296? – 373)

Informácie o autorovi a jeho knihe:

Sv. Athanasius sa narodil v Egypte v kresťanskej rodine. O jeho výchovu a vzdelanie sa staral Alexander, ktorý sa neskôr stal biskupom. Sv. Athanasius žil dlhší čas ako pustovník, neskôr sa stal diakonom. Zúčastnil sa na koncile v Nicei. V roku 329 sa stal patriarchom Alexandrie. Niekoľko rokov žil vo vyhnanstve. Bol autorom mnohých teologických prác, písal v gréčtine a v koptštine, čiastočne po latinsky. Na vydaní súborného diela, ktoré predstavujeme, spolupracovalo viac humanistov: Johannes Aretinus, Ambrosius Monachus, Angelus Politianus, Johannes Capnion a Erasmus Roterdamský, ktorí preložili grécke texty do latinčiny.

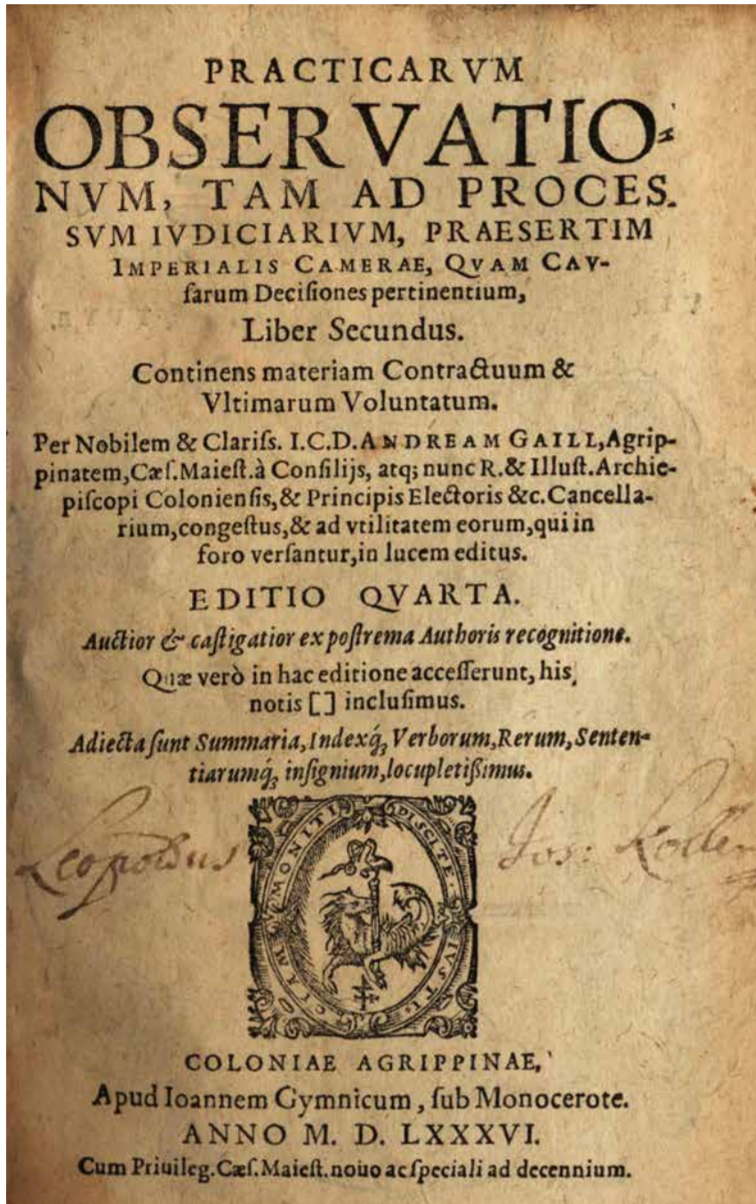
Vystavená kniha obsahuje jeho spisy, ktoré z gréčtiny do latinčiny preložili vynikajúci interpreti: Iohannes Aretinus, Ambrosius Monachus, Angelus Politianus, Johannes Capnion, Erasmus Roterodamus.

Citát z knihy:

“ Aby však stvorené veci nielen jestvovali, ale aj dobre jestvovali, zapáčilo sa Bohu priblížiť sa svojou múdrosťou k stvoreným veciam a vtlačiť všetkým spolu i jednotlivo čosi z podoby a krásy svojho obrazu. Tak sa malo jasne ukázať, že stvorené veci sú vystrojené múdrosťou a že sú dielami hodnými Boha. ”

PRACTICARUM OBSERVATIONUM, TAM AD PROCESSUM IUDICIARIUM. PRAESERTIM IMPERIALIS CAMERAE, QVAM CAUSARUM. CONTINENS MATERIAM CONTRACTUUM & ULTIMARUM VOLUNTATUM

GAIL, Andreas von (1526 – 1587)

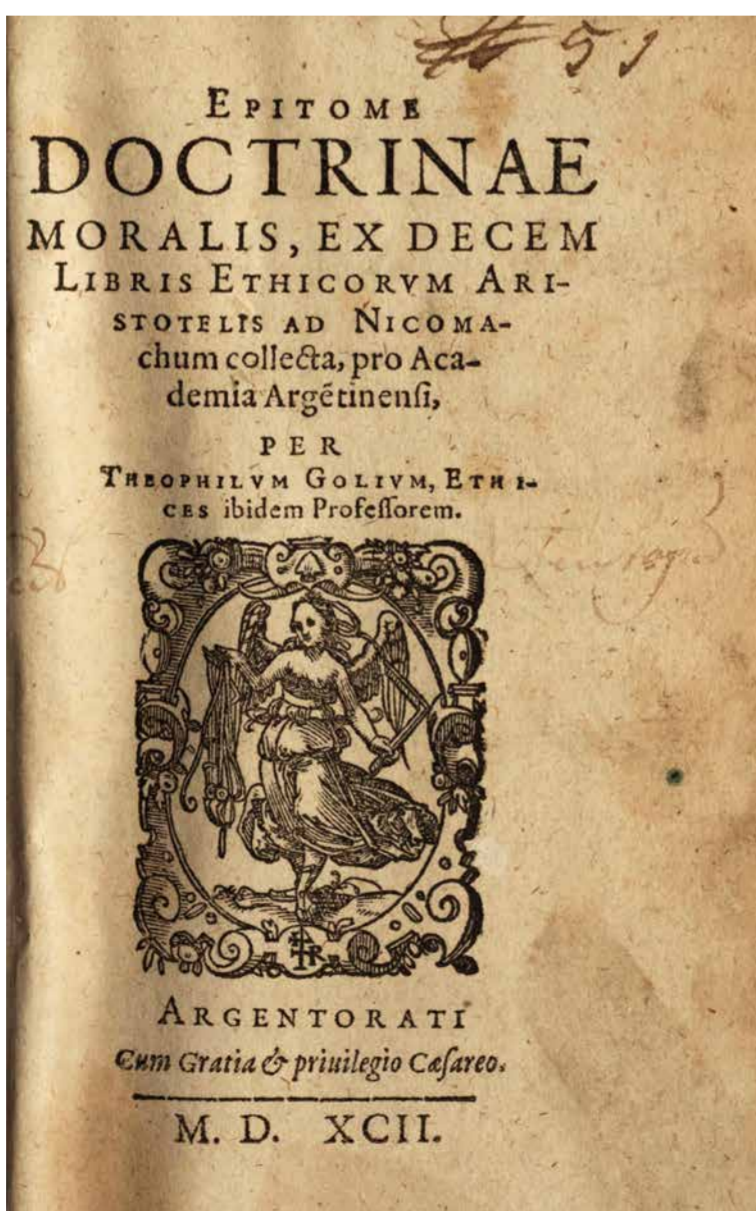

Informácie o autorovi a jeho knihe:

Andreas von Gail bol kancelárom a profesorom práva na univerzite v Kolíne nad Rýnom a zakladateľom odbornej literatúry o právnickej praxi a ríšskom súdnictve. Vystavená kniha *Practicarum observationes...* je významným forenzno-kazuistickým dielom autora. Ponúka riešenia na 316 často veľmi komplikovaných právnych problémov, vrátane nastolenia „večného pokoja v krajine“, čím mal autor na mysli upokojenie konfesijných konfliktov a obsahuje aj vzory zmlúv a testamentov. Kniha mala veľký vplyv na vývoj právneho myslenia a praxe.

EPITOME DOCTRINAE MORALIS...

GOLIUS, Theophilus (1528 – 1600)

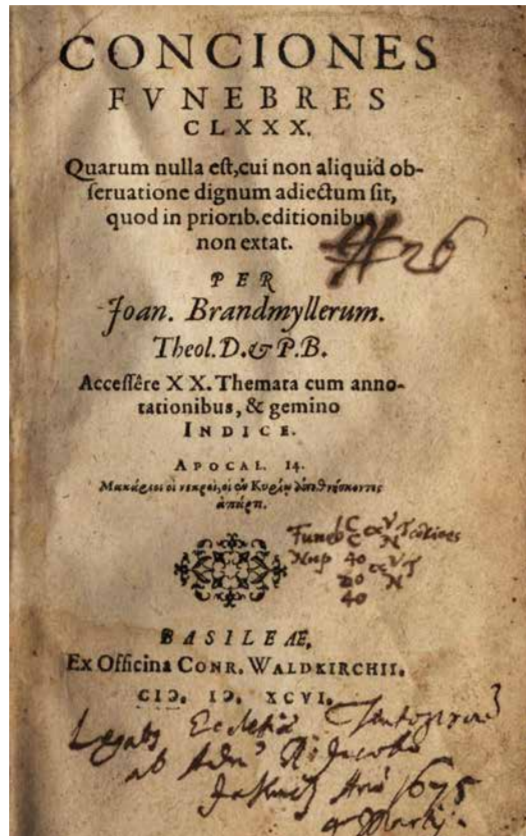

Informácie o autorovi a jeho knihe:

Filológ a filozof **Theophilus Golius** bol profesorom etiky na univerzite v Štrasburgu. Vydal učebnice gréckej a latinskej gramatiky. Vystavená kniha obsahuje výňatky z desiatich kníh etiky Aristotela adresované Nicomachovi.

CONCIONES FVNEBRES...

BRANDMÜLLER, Johann (1533 – 1596)

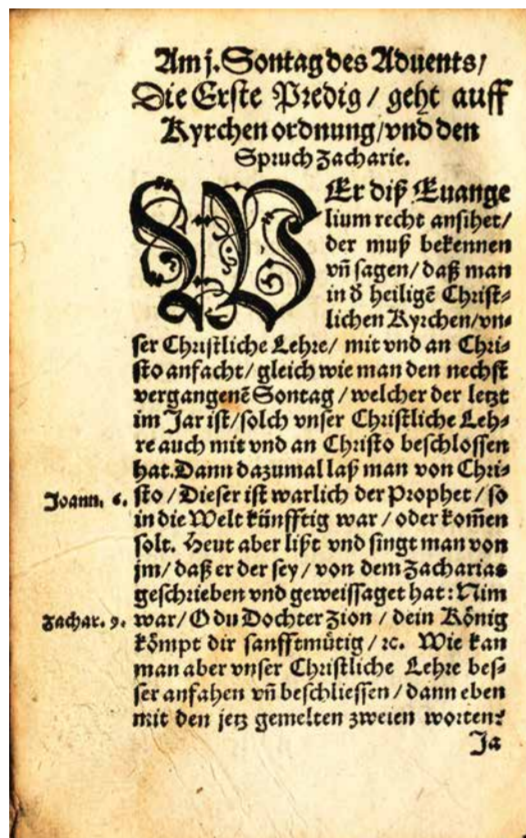

Informácie o autorovi a jeho knihe:

Johann Brandmüller žil v Bazileji. Bol kňazom, profesorom teológie a zastával aj funkciu rektora univerzity. Vystavená kniha obsahuje príležitostné kázne na sobáše a pohreby. Slúžila ako pomôcka kňazom v pastorácii, pričom na Slovensku sa používala už od 17. storočia.

WINTERTEIL DER KURZEN POSTILL ODER PREDIGTBUCHS EVANGELISCHER WARHEIT ÜBER DIE SONNTAGSEVANGELIA...

WILD, Johann (Ferus) (1497-1554)

Informácie o autorovi a jeho knihe:

Johann Wild pravdepodobne študoval v Heidelbergu a roku 1515 vstúpil do františkánskeho rádu. V konvente v Tübingene prenášal slobodné umenia. Od roku 1528 pôsobil v Mainzi ako lektor a kazateľ v dóme. V cirkevnej histórii pripisujú jeho kázňam veľký význam. Vystavená kniha obsahuje jeho zimné kázne pre obdobie od Adventu po Veľkú noc a na Slovensku sa používala od 17. storočia.

FORMA ADMINSTRANDI SACRAMENTA BAPTISMI, MATRIMONII, ET EXTREMAE UNCTIONIS

Informácie o knihe:

Kniha obsahuje predpísané formuly katolíckych obradov: krstu, sobáša a posledného pomazania. Kniha je doplnená listami s rukopisným textom modlitieb a doplňujúcich údajov k spomenutým obradom. Podľa rukopisných záznamov vystavenú knihu používali kňazi už v 17. storočí v Kľačnej, Handlovej a Sklenom.